2016D27915

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

De algemene commissie voor Wonen en Rijksdienst heeft enkele vragen en opmerkingen over de brief van de Minister voor Wonen en Rijksdienst betreffende de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2015 (Kamerstuk 31 490, nr. 205).

De voorzitter van de commissie,
Geurts

De griffier van de commissie,
Van der Leeden

1. Inbreng VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie danken de Minister voor Wonen en Rijkdienst (hierna: Minister) voor het toesturen van de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (hierna: jaarrapportage) en aanverwante stukken. Dank ook aan de Minister voor het opnemen van de ICT projecten, met daarin gegevens over inhoud, doorlooptijd, kosten en baten.
De leden van de VVD-fractie merken op dat de Minister in de antwoorden op vragen over het jaarverslag en de slotwet aangeeft dat de baten van de Compacte Rijksdienst-projecten zich voordoen op vele plekken binnen de Rijksdienst en dat de financiële administraties van de verschillende departementen niet zodanig zijn ingericht dat de baten van de Compacte Rijksdienst per 1 januari jl. exact zijn vast te stellen. Het besparingspotentieel is gebaseerd op business cases. De Minister geeft aan dat er geen reden is om te verwachten dat de besparing van € 600 miljoen niet gehaald kan worden. De leden van de VVD-fractie horen graag van de Minister hoe hij deze besparing gaat halen en waaruit deze besparing ook blijkt. Welke besparing verwacht de Minister dat er eind 2016 gerealiseerd is en welk bedrag komt daar ieder jaar bij tot aan 2020?

De leden van de VVD-fractie merken op dat de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven dat er onvoldoende zich is op de effecten van het beleid. De besparingseffecten van het project Compacte Rijksdienst lopen de komende jaren nog door. In de jaarrapportage wordt niet op deelniveau gerapporteerd over de stand van zaken voor wat betreft het behalen van de gestelde doelen van de Compacte Rijksdienst. De leden van de VVD-vragen vragen aan de Minister om hier een thematische weergave van te geven en op te nemen bij de eerstvolgende begroting.

Er is gebleken, zo constateren de leden van de VVD-fractie, dat er geen rijksbrede kaders zijn voor de motivering van de leverancierskeuze. Hierdoor is de objectieve leverancierskeuze niet altijd voldoende onderbouwd, aldus deze leden.
De leden van de VVD-fractie vragen aan de Minister om deze kaders duidelijk te schetsen met de criteria waar (mogelijke) leveranciers op worden getoetst en dit in een aparte brief aan de Kamer te sturen. Dit om helderheid te bieden aan zowel de aanbieder als de afnemende departementen.

Later dit jaar komt de Minister met een nieuwe I-strategie voor het Rijk. De leden van de VVD-fractie horen graag van de Minister welke bestaande begrotingsposten onder deze strategie komen te vallen. Daarnaast willen de leden van de VVD-fractie van de Minister horen hoe hij de informatie over deze begrotingsonderdelen gaat bundelen.
In de jaarrapportage staat dat Idensys de nieuwe standaard is voor online dienstverlening. Echter, Idensys is niet het volledige stelsel, maar staat voor de inlogmodelijkheden die verbonden zijn aan het Ministerie van Economische Zaken. De leden van de VVD-fractie vragen aan de Minister om dit toe te lichten. Wat zijn de kosten voor aansluiting van eventuele private middelen aan het eID-systeem? Wat zijn de kosten voor de publieke middelen, zoals DigiD+, Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) en de Nederlandse identiteitskaart (NIK)?
Een ander deelproject van eID is het publieke middel, zoals hierboven aangegeven. Dit staat echter los vermeld in de jaarrapportage, terwijl Idensys de nieuwe naam van eID zou zijn. De leden van de VVD-fractie vragen of de Minister dit kan toelichten. Tevens staat bij het publieke middel uitgelegd dat de levensduur 10 jaar is. De invoeringsduur van het middel is echter ook 10 jaar. Kan de Minister dit toelichten?

In de jaarrapportage spreekt de Minister op pagina 89 van een minimale onderhoudsvariant voor Idensys. Kan de Minister toelichten waarom hij in de ontwikkelfase het traject het onderhoud al wil gaan minimaliseren?
De rapportages over de diverse ICT-projecten geven onder andere inzicht in verwachte en actuele budgeten en doorlooptijden. Worden deze gegevens door de diverse vakministers ook proactief met de Kamer gedeeld? Zo nee, waarom niet?

2. Inbreng PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie lezen in de jaarrapportage dat vooral bij de ministeries van Economische zaken en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) personeel is geworven. Deze leden willen weten waarom op deze departementen relatief veel nieuwe mensen zijn aangenomen. Is het verloop een, of wellicht de, oorzaak, en zo ja hoe hoog was dat verloop? Welke onderdelen van deze ministeries hadden te maken met een relatief groot verloop en wat was daar de oorzaak van? De leden van de PvdA-fractie willen weten of het verloop invloed heeft (gehad) op de dienstverlening, met name op het Ministerie van BZK.

De leden van de PvdA-fractie zijn verontrust over de langdurige zoektocht naar een nieuwe baan onder de groep werkloze 45+»ers. Een uitzondering vormen de ICT'ers, zoals ook blijkt uit de werving bij de rijksoverheid. De trend zal naar verwachting niet snel keren. Is deze groep inmiddels niet ook te kwalificeren als «kwetsbaar», vanwege hun geringere baankansen? Is de Minister het met de leden van de PvdA-fractie eens dat de «afstand tot de arbeidsmarkt» voor deze groep zo langzamerhand ook geldt?
Uit diverse onderzoeken blijkt wel dat deze groep werknemers een waardevolle «rugzak» aan ervaring en kwaliteiten meebrengt. De leden van de PvdA-fractie beseffen dat het aannemen van 45+»ers binnen de rijksoverheid de gemiddelde leeftijd van het personeelsbestand niet zal doen dalen, zoals al geruime tijd het streven is, maar vragen de Minister bij het aannamebeleid toch de kansen van de groep werkloze 45+»ers mee te wegen. Om de vergrijzing niet verder te laten oplopen zullen inspanningen geleverd moeten worden om jongeren te werven, zo menen de leden van de PvdA-fractie. Deze leden willen daaraan toevoegen dat de uitstroom onder de «tussengroep» van 35- tot 45-jarigen dan eveneens moet worden gestimuleerd. Hoe kijkt de Minister naar de suggesties?
In de jaarrapportage lezen de leden van de PvdA-fractie dat er nog «een aantal stevige belemmeringen» blijken te bestaan om «af en toe» van baan te verwisselen. Welke belemmeringen zijn dit precies? Verschilt dit per departement? Deze leden vragen de Minister het wegnemen van de belemmeringen tot prioriteit te verheffen in het personeelsbeleid, mede gelet op het verontrustende percentage dat personeel dat langer dan 10 jaar op dezelfde plek zit, is gestegen van 18,8% in 2011 naar 27,6% in 2015. Ook de afnemende vrijwillige externe mobiliteit die nog maar 0,9% bedraagt is bedenkelijk, menen de leden van de PvdA-fractie. De kwaliteit van de dienstverlening is kortom in gevaar. Wat is de reactie van de Minister hierop?

Hoe staat het in dit verband met het streven te komen tot een omkering in het denken in het aannamebeleid van «geschiktheid voor de functie» naar «geschiktheid voor de arbeidsmarkt» dat de Minister als doel hanteert? Hoort niet het mantra «bij in dienst treden werk je aan je afscheid» als basis voor het slagen van pijler drie te gelden, zo vragen de leden van de PvdA-fractie?

De leden van de PvdA-fractie zijn tevreden met het grote aandeel van de inkoopuitgaven van het Rijk dat aan het midden- en kleinbedrijf (MKB) is vergund. Deze leden willen aandacht vragen voor sociaal ondernemer-

schap binnen het inkoopbeleid. Ondernemers, meestal MKB'ers, die zich profileren als sociaal ondernemer hebben niet de winstdoelstelling op één staan, maar bijvoorbeeld het in dienst nemen van arbeidsgehandicapten of een milieudoelstelling. Zo zijn er taxibedrijven die alleen met elektrische auto's rijden. Maatschappelijk zijn de sociaal ondernemers kortom van groot belang en verdienen een «steun in de rug», zo menen de leden van de PvdA-fractie. Kan de Minister in zijn inkoopbeleid, naast social return, sociaal ondernemerschap toevoegen als keuzecriterium?

3. Inbreng D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de jaarrapportage. Deze leden hebben naar aanleiding hiervan enkele vragen.
De leden van de D66-fractie zien dat de gemiddelde leeftijd van rijksambtenaren de laatste jaren is toegenomen en dat er in de leeftijdsopbouw van rijksambtenaren een relatief grote vertegenwoordiging zichtbaar is van 55-plussers. Deze leden vragen wat dit betekent voor de uitstroom en vervangingsvraag in de komende 10 jaar. Zij vragen welke scenario's de Minister hiervoor hanteert en op welke wijze wordt geborgd dat er voldoende instroom is van nieuwe werknemers om ook over vijf of tien jaar genoeg personeel te hebben.
De leden van de D66-fractie zien dat het ziekteverzuim onder rijksambtenaren in 2015 weer is toegenomen. Deze leden merken op dat de Minister in zijn brief van 20 mei 2015 heeft aangekondigd dat hij begin 2016 resultaten verwacht van zijn aanpak. Deze leden vragen hem daarom om de cijfers voor het ziekteverzuim te actualiseren naar 2016 en te evalueren of de verzuimaanpak inderdaad het verwachte resultaat heeft.
De leden van de D66-fractie vragen of de Minister uiteen kan zetten wat de kosten zijn van de PAS-regeling, waarin werknemers van 57 jaar en ouder minder uren kunnen werken tegen behoud van een groot deel van het salaris.
De leden van de D66-fractie zien dat het gemiddelde bedrag aan scholing en opleiding per arbeidsjaar sinds 2012 met ruim10% is gedaald. Deze leden vragen wat hiervan de oorzaak is en welke voornemens de Minister heeft om weer meer te investeren in scholing en opleiding van ambtenaren.
De leden van de D66-fractie lezen dat het Rijk circa 400 banen van 25,5 uur per week heeft voor mensen met een arbeidsbeperking. Deze leden vragen in hoeverre wordt voldaan aan de doelstellingen uit het sociaal akkoord, waarin is afgesproken dat er *extra* banen voor deze doelgroep worden gecreëerd. Zijn de genoemde 400 banen ook de afgesproken 400 *extra* banen, of voldoet het Rijk niet aan de doelstelling voor banen voor mensen met een arbeidsbeperking? Indien dit laatste het geval is, vragen de leden van de D66-fractie de Minister om uitgebreid toe te lichten waarom deze doelstelling niet is bereikt en welke inspanningen worden geleverd om de achterstand snel in te lopen.
De leden van de D66-fractie vragen of de Minister kan toelichten waarom de uitgaven aan externe inhuur gedurende deze kabinetsperiode met ruim 26 procent (€ 233 miljoen) zijn gestegen.